

Terreur met spijkers en een kookpot - 17/04/2013

De politie tast nog volledig in het duister over wie achter de aanslag in Boston zit. Zeker een van de gebruikte bommen zat in een snelkookpan, en de explosieven zaten vol nagels en metalen balletjes om zo veel mogelijk slachtoffers te maken. 'Het gaat om zeer primitieve tuigen. U kunt ze voor een paar tientallen euro's zelf thuis maken', zegt terreurexpert **Claude Moniquet**.

Drie doden en 176 gewonden – van wie acht kinderen en zeventien in kritieke toestand – maar nog geen enkel spoor naar de dader. En niemand die de aanslag opeist. De politie had gisteren nog geen idee van wie de marathon van Boston op een nachtmerrie deed uitdraaien. In één appartement in Revere, een buitenwijk van Boston, werd wel een huiszoeking gehouden. Er werden dingen meegenomen, maar een verdachte is nog niet opgepakt.

Paniek zaaien

'Er zijn twee grote mogelijkheden: ofwel gaat het om moslimterroristen die geïnspireerd zijn door of gelinkt zijn aan Al Qaeda', zegt Edwin Bakker, de directeur van het centrum voor terrorismestudies van de Nederlandse universiteit van Leiden. 'Het kan ook gaan om Amerikaanse rechtse extremisten, die radicaal tegen de regering zijn. Bijvoorbeeld omdat ze tegen het homohuwelijk of abortus zijn. Of het gaat om een gefrustreerd individu, iemand op zoek naar zijn 15 minutes of fame. Het doel was alleszins om zo veel mogelijk doden te maken en paniek te veroorzaken.'

Er kwamen twee bommen tot ontploffing. Een anonieme bron bij de FBI zei aan nieuwszender CNN dat zeker een van de explosieven in een snelkookpan zat, een kookpot met een hermetisch sluitend deksel die u waarschijnlijk ook in de keukenkast heeft staan. De pot zat in een zwarte rugzak. Zulke 'kookpotbommen' werden eerder al gebruikt: in trainingskampen voor terroristen in Afghanistan wordt de techniek vaak aangeleerd.

'Het gaat zeker niet om een gesofisticeerde bom', zegt terreurexpert Claude Moniquet van het European Strategic Intelligence and Security Center (ESISC). 'Het gaat om een pijpbom: een metalen buisvorm die aan beide zijden is dichtgemaakt en waarin 1 of 2 kilo buskruit zit. Die kun je doen afgaan vanop afstand, met een gsm bijvoorbeeld, een timer of met een klassieke lont.'

'Zo'n tuig is absoluut niet moeilijk te maken: voor een paar tientallen euro's kun je dat zelf thuis doen. De impact is al bij al ook beperkt. Uiteraard is het erg dat er drie doden zijn gevallen, maar in die straat liepen tienduizenden mensen. Een zwaardere bom zou een diepe krater hebben geslagen en honderden doden hebben gemaakt.'

In de bommen zaten spijkers en metalen balletjes, om zo veel mogelijk slachtoffers te maken. 'Bij sommige gewonden hebben we twintig tot dertig stukjes metaal verwijderd', zegt George

Velmahos, hoofdchirurg van het Massachusetts General Hospital. 'De meeste patiënten hebben ernstige verwondingen aan de onderste ledematen.' Er moesten zeker tien amputaties worden uitgevoerd.

Wereldwijd onderzoek

De actie kan moeilijk door één dader zijn gepleegd, zeggen de experts. 'Waarschijnlijk gaat het om een klein groepje daders', zegt Bakker. 'Vooral omdat de springtuigen kort na elkaar op verschillende plaatsen zijn afgegaan.'

'Dit wordt een wereldwijd onderzoek', zegt Richard DesLauriers, die aan het hoofd staat van de FBI-afdeling in Boston. 'We zullen de hele wereld afspeuren om te weten te komen wie deze afschuwelijke daad gepleegd heeft.'

Gisteren werd een jonge Saudiër, die gewond raakte bij de ontploffing, ondervraagd in het ziekenhuis. Zijn appartement werd door de politie doorzocht. Maar al snel bleek dat hij niets met de aanslag te maken heeft.

De buurt rond Copley Square, de plek dicht bij de aankomstlijn waar de bommen afgingen, bleef gisteren afgesloten. Er werden geen niet-ontploffte springtuigen gevonden, in tegenstelling tot wat meteen na de aanslag was bericht.

'De daders zijn geslaagd in hun opzet', zegt Bakker. 'Het gaat om een aanslag die met heel beperkte middelen is uitgevoerd, maar het effect was enorm. De beelden van de chaos en ellende gingen de wereld rond.'

'Hoe erg de gevolgen ook zijn voor de slachtoffers, uiteindelijk ging het om een relatief kleine aanslag met maar drie doden. Zo gebeuren er elke dag in Syrië of Irak. Maar hier in Boston is het wereldnieuws en regent het verontwaardigde reacties. Een Amerikaans leven is dan blijkbaar meer waard dan een slachtoffer in Syrië. Dat wakkert de negatieve gevoelens tegenover de Verenigde Staten aan en het vergroot de kans dat zo'n aanslag zich nog eens voordoet.'

tom le bacq